

Kendelse

afsagt den 10. maj 2022

Sag nr. 2022-80-0794

[Klager]

mod

TV 2

[Klager] har klaget til Pressenævnet over, at TV 2 har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og en frifindelse, idet han mener, at god presseskik derved er tilsidesat.

1 Sagsfremstilling

TV 2s omtale

I forlængelse af Politikens artikel *"Lækket regeringsnotat afslører 20 tiltag til ny klimaplan"*, bragt i 2018 på netavisen politiken.dk, bragte TV 2 den 7. juni 2019 artiklen *"Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen"* på netavisen nyheder.tv2.dk. Artiklen har følgende underrubrik:

"Politiken har modtaget en henvendelse fra Københavns Politi i sagen."

Af artiklen fremgår følgende:

"Københavns Politi efterforsker netop nu en mulig læk af en hemmelig klimaplan fra regeringen med forslag fra syv ministerier.

Politiken fik notatet og bragte en artikel om det. Politiet efterforsker sagen efter i august sidste år at have fået en anmeldelse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, som vil have politiet til at undersøge, om lækken er i strid med straffeloven.

Ifølge TV 2s oplysninger anmeldte Økonomi- og Indenrigsministeriet [Dag] august sidste år "en mulig læk af interne regeringsdokumenter og en mulig overtrædelse af straffelovens paragraf 152 vedrørende læk af interne regeringsdokumenter af fortrolig karakter" til Københavns Politi.

TV 2 erfarer, at flere artikler end Politikens artikel om den hemmelige klimaplan efterforskes i sagen, men hvor mange har det ikke været muligt at få oplyst hos

Københavns Politi. Det har heller ikke været muligt for TV 2 at få oplyst hos Københavns Politi, om der er sigtede i sagen.

- Vi kan bekræfte, at vi efterforsker en sag om overtrædelse af straffelovens § 152. Vi har ingen yderligere kommentarer til sagen, skriver Københavns Politi i en mail til TV 2.

Kontaktet af Københavns Politi

Hos Politiken bekræfter chefredaktør [Chefredaktøren], at man for nylig er blevet kontaktet af Københavns Politi i sagen.

- Vi har fået en henvendelse i sagen, som vi vil tage stilling til på et senere tidspunkt, siger [Chefredaktøren] til TV 2.

Sagen drejer sig om en historie, Politiken bragte i juli 2018 under overskriften ”Lækket regeringsnotat afslører 20 tiltag til ny klimaplan”.

I artiklen fremgik det, at notatet var på i alt 61 sider og omfattede i alt 20 initiativer fra regeringen.

Straf helt op til to års fængsel

Fra Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyses det til TV 2, at man ingen kommentarer har i sagen.

Paragraf 152 i straffeloven har en strafamme, der går fra bøde og op til seks måneders fængsel. Hvis der er skærpende omstændigheder, kan straffen stige til to års fængsel.

Men i paragraffen slås det også fast, at for at en læk skal være strafbar, var hemmeligholdelse af de dokumenter, der er lækket, nødvendig for at ”varetage væsentlige hensyn til offentlige eller private interesser”.

Det betyder i det her tilfælde, at anklagemyndigheden ved en eventuel retssag skal kunne dokumentere, at den eller de personer, der i givet fald har lækket dokumenterne, har handlet i strid med væsentlige hensyn til offentlige interesser.

- *Ikke oplagt, at der er sket noget strafbart her*

[Professoren], professor i forvaltningsret ved Juridisk Institut på [Universitetet], siger til TV 2, at det ikke er indlysende, at der overhovedet er begået en lovovertrædelse i sagen.

- Det er ikke oplagt, at der er sket noget strafbart her. Men jeg vil ikke udelukke, at der kan være det, siger [Professoren].

Det her mulige læk af en klimaplan ligner jo til forveksling de planlagte læk af planer, som bliver aftalt mellem ministerier og medier med jævne mellemrum. Det er vel ikke ministeriets ønske om kontrol og timing, der skal afgøre, om det er strafbart?

- Nej, men det skal jo heller ikke være sådan, at man ikke kan arbejde på nogle initiativer i ministerier, uden at de bliver lækket af for eksempel embedsmænd, siger [Professoren].

Flere lækagesager sidste år

Økonomi- og Indenrigsministeriet blev sidste år ramt af flere lækagesager. Først kunne Politiken i maj offentliggøre en lydfil, hvor en departementschef tilsyneladende talte om, hvordan man undgår offentlighed i ministeriet.

I juli blev Økonomi- og Indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille (LA) kaldt i samråd, efter Jyllands-Posten og Politiken havde kunnet offentliggøre anklager om, at han havde misbrugt embedsmænd til politisk arbejde for Liberal Alliance (LA). Ifølge Berlingske, der fik aktindsigt i sagen, var det efter alt at dømme en medarbejder i ministeriet, der stod bag de læk. Den pågældende, der ikke længere arbejder i ministeriet, blev efterfølgende politianmeldt, skrev Berlingske. Københavns Politi vil heller ikke oplyse, om der er nogen forbindelse mellem den politianmeldelse og efterforskningen af det mulige læk af klimaplanen, der førte til artiklen i Politiken i juli sidste år.”

Artiklen omhandlede en unavngiven medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet og et læk af oplysninger til offentligheden, der har ført til politianmeldelse af den pågældende.

[Klager], der er den omtalte medarbejder, blev af Københavns Politi den [Dag] oktober 2018 sigtet for tyveri, jf. straffelovens § 276, samt for brud på tavshedspligten, jf. straffelovens § 152.

Efter offentliggørelsen

Københavns Politi opgav den [Dag] november 2019 sigtelsen mod [Klager] for overtrædelse af straffelovens § 152 om brud på tavshedspligten. Sigtelsen vedrørende overtrædelse af straffelovens § 276 om tyveri blev opretholdt.

Østre Landsret frifandt ved ankedom af [Dag] januar 2022 [Klager] for tyveri.

Den 25. januar 2022 rettede [Klager] henvendelse til TV 2 med anmodning om at bringe omtale af påtaleopgivelsen vedrørende forholdet om brud på tavshedspligten, samt af frifindelsen for tyveri. TV 2 indsatte den 26. januar 2022 følgende note i begyndelsen af artiklen ”*Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen*” fremhævet med kursiv:

”Opdateret d. 26. januar 2022: Sagen førte efterfølgende til, at en person blev sigtet for brud på tavshedspligten. Sigtelsen blev sidenhen droppet af politiet.”

[Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 27. januar 2022.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Klagefrist

[Klager] har anført, at det fremgår af Københavns Politis sigtelse af [Dag] oktober 2018, at forholdene om tyveri og lækager hænger sammen, idet begge sigtelser udspringer af en politianmeldelse indgivet af Økonomi- og Indenrigsministeriet mod ham den [Dag] august 2018. Sigtelsen for tyveri vedrører derfor ikke ”et helt andet forhold”, som anført af TV 2.

Et par måneder efter Københavns Politis påtaleopgivelse den [Dag] november 2019 sendte [Klager] et erstatningskrav til Københavns Politi/statsadvokaten vedrørende sigtelsen af [Dag] oktober 2018 for brud på tavshedspligten. Som det fremgår af Statsadvokaten i Københavns brev af [Dag] februar 2020 til [Klager], meddelte statsadvokaten ham, at [Klager]s krav om erstatning vedrørende sigtelsen for brud på tavshedspligten ikke kunne behandles, før der forelå en endelig afgørelse/dom med hensyn til sigtelsen for tyveri. Statsadvokatens afgørelse afspejler, at forholdene om tyveri og lækager hænger uløseligt sammen. [Klager] fremsendte på ny sit erstatningskrav til statsadvokaten i uge 4, 2022, da Østre Landsret havde afsagt dom, og straffesagen var afsluttet. [Klager] rettede tilsvarende i uge 4, 2022, henvendelse til TV 2, idet det først var der, at straffesagen var afsluttet.

Retsreportage – noninformation

[Klager] har anført, at TV 2 har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og en frifindelse.

[Klager] har henvist til, at Københavns Politi den [Dag] november 2019 opgav sigtelsen mod ham for brud på tavshedspligten, og at Østre Landsret ved anke dom af [Dag] januar 2022 frifandt ham for tyveri.

TV 2s opdatering af artiklen ”Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen” er efter [Klager]s opfattelse ikke tilstrækkelig, idet TV 2 i medfør af de presseetiske regler punkt C.3 var forpligtet til at bringe en opfølgende artikel. [Klager] har bemærket, at ingen af hans tidligere kollegaer vil gå ind på en flere år gammel artikel, men hvis TV 2 bragte en artikel på forsiden af netavisen, så ville de kunne blive gjort opmærksom på den.

[Klager] har bemærket, at selv om han ikke er nævnt ved navn i TV 2s artikel, så er mange personer – tidligere kollegaer – i forvejen klar over, at [Klager] var involveret i den sag, og da artiklen blev offentliggjort, ”eksploderede” hans LinkedIn-profil med hits, fordi personer var inde for at se, hvor han nu arbejdede.

Artiklen har derudover haft store konsekvenser for [Klager]; han har oplevet, at personer har forsøgt at undgå ham i den offentlige transport, og at personer har meldt afbud til private arrangementer, hvis de har vidst, at han også ville komme. Det har personerne gjort, fordi de ikke ønsker at være forbundet med en person, som er involveret i en alvorlig efterforskning ved politiet. [Klager] er nu blevet frifundet, og han vil gerne have, at personer – tidligere kollegaer – bliver oplyst om dette, således at de stopper med at undgå ham i den offentlige transport, og således at den sociale isolation/udstødelse, han har oplevet, ophører.

[Klager] har forståelse for, at TV 2 – som alle andre – har begrænsede ressourcer, men at bringe en opfølgende artikel kræver ikke særlig meget af TV 2. TV 2 skal ikke lave noget research, men skal alene bringe et referat af nogle afgørelser fra anklagemyndigheden og domstolene. Det er i øvrigt [Klager]s opfattelse, at det er en vigtig historie. Historien drejer sig blandt andet om to magthavere; nuværende departementschef i Indenrigsministeriet [Departementschefen] og nuværende folketingsmedlem Simon Emil Ammitzbøll-Bille, samt om

forskellen mellem offentligt ansattes meddelelser og brud på tavshedspligten. I TV 2s artikel kommer man som læser i tvivl om sammenhængen mellem de lovlige lækager (lydfilen med [Departementschefen], Liberal Alliance partiarbejdet mv.) og de ulovlige lækager (regeringens klimaplan). Det er selvfølgelig kun de ulovlige lækager, som politiet har efterforsket, men dette står ikke klart, når man læser TV 2s artikel. [Klager]s anmodning om en opfølgende artikel ville være en glimrende mulighed for TV 2 til at klargøre for offentligheden, hvad forskellen på lovlige og ulovlige lækager er, og hvad det er, som politiet har efterforsket.

[Klager] har oplyst, at TV 2 også har omtalt sagen vedrørende lækager blandt andet i artiklen *"Pia Kjærsgaard vil have undersøgt departementschef efter lækket optagelse"* bragt den 30. maj 2018 på netavisen nyheder.tv2.dk. På TV 2 har der endvidere været et helt aftenprogram omhandlende lækagerne fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det er således faktisk forkert, når souschef [Souschefen] fra TV 2 Nyhederne i sin mail af 27. januar 2022 til [Klager] påstår, at TV 2s omtale af lækagerne fra Økonomi- og Indenrigsministeriet er "enkeltstående". Det er i øvrigt også faktisk forkert, når [Souschefen] i samme mail påstår, at der på tidspunktet for offentliggørelsen af artiklen *"Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen"* den 7. juni 2019 var ingen sigtede i straffesagen. Som det tydeligt fremgår af sagens dokumenter, blev der rejst sigtelse mod [Klager] for ulovlige lækager allerede [Dag] oktober 2018. Det forhold, at TV 2s dækning af sagen vedrørende lækager mv. har været massiv, taler i sig selv for, at TV 2 burde have imødekommet [Klager]s anmodning om en opfølgende artikel om, hvordan sagen/politisagerne endte.

[Klager] har anmodet om, at Pressenævnet udtaler kritik af TV 2 på samme måde, som nævnet i kendelse af 11. maj 2021 udtalte kritik af Berlingske. Berlingske havde massivt omtalt lækage-sagen (de ulovlige, såvel som de lovlige lækager), og dette har TV 2 også gjort i artiklerne *"Pia Kjærsgaard vil have undersøgt departementschef efter lækket optagelse"* og *"Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen"*.

2.2 TV 2s synspunkter

Klagefrist

TV 2 har anmodet om, at sagen afvises, idet klagefristen er overskredet.

Klagefristen efter medieansvarsloven er 12 uger fra det tidspunkt, hvor oplysningerne er offentliggjort i det pågældende medie. For så vidt angår de oplysninger, der er offentliggjort i TV 2s artikel af 9. juni 2019, er klagefristen for længst overskredet.

Da klagen, som TV 2 har forstået den, ikke vedrører et offentliggjort forhold, men om manglende offentliggørelse af en ny opfølgende artikel, må klagefristen i hvert fald senest regnes fra det tidspunkt, hvor det stod [Klager] klart, at politiet meddelte påtaleopgivelse i den relevante sag. TV 2 har henvist til Pressenævnet kendelse i sag nr. 2005-6-194.

Påtaleopgivelsen blev sendt til [Klager] den [Dag] november 2019, og der er således gået mere end to år, siden han kunne have informeret TV 2 herom, og mere end 35 uger, siden Pressenævnet tog stilling til, at Berlingske skulle opdatere deres meget omfattende omtale af

lækagesagerne i Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det forhold, at [Klager] har afventet udfaldet af en ankesag, som vedrører et helt andet forhold, er efter TV 2s opfattelse ikke en undskyldende omstændighed, der bør føre til, at man bør se bort fra fristen, der udløb i 2020.

Retsreportage – noninformation

TV 2 har anført, at artiklen ”Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen” ikke er en omtale af en straffesag, således som det skal forstås i punkt C.3.

TV 2 har henvist til, at TV 2 i artiklen ikke nævnte nogen navne, men alene oplyste, at Økonomi- og Indenrigsministeriet på baggrund af en artikel i Politiken havde anmeldt et muligt læk af en hemmelig klimaplan og en mulig overtrædelse af straffelovens § 152. Politiet bekræftede, at de efterforskede sagen, men ikke hvorvidt der var nogen sigtede. Tværtimod fremgik det af artiklen, at det langt fra er sikkert, at der var begået en overtrædelse af straffeloven.

TV 2 har henvist til sag nr. 2005-6-194, hvor Pressenævnet vurderede, at forholdet ikke kunne henføres under de vejledende regler om god presseskik punkt C.3. JydskeVestkysten havde ”ikke direkte omtalt straffesagen mod [k] i sine artikler”. Avisen havde ”citeret en ansat fra politiet for at have udtalt, at politiet overvejede at rejse sigtelse efter at have afhørt [K].”

TV 2s omtale af forholdet var på et meget tidligt stadie, og som det fremgår af artiklen, kunne TV 2 ikke få bekræftet, hvorvidt der var sammenhæng mellem lækket af klimaplanen, de øvrige læk og den af Berlingske tidligere omtalte politianmeldelse mod en medarbejder, ”der ikke længere arbejder i ministeriet”, ligesom det stadig var uklart, om der var rejst sigtelse for dette præcise forhold. Det fremgår end ikke af den af [Klager] fremsendte påtaleopgivelse, hvilke(t) læk, sigtelsen mod ham omhandlede.

Såfremt Pressenævnet måtte finde, at omtalen er omfattet af punkt C.3, så er [Klager] ikke identificeret i TV 2s artikel. TV 2 har som nævnt alene oplyst, at der ifølge Berlingske var ”en medarbejder i ministeriet,” der stod bag de læk, og at ”den pågældende, der ikke længere arbejder i ministeriet”, er blevet politianmeldt – uden angivelse af for hvad.

Pressenævnet frifandt i 2019 Berlingske for at have handlet i strid med de presseetiske regler i deres oprindelige dækning af lækagesagerne fra Økonomi- og Indenrigsministeriet og lagde vægt på, at ”Berlingskes angivelse af, at der er tale om en person, der ikke længere er ansat i Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke kan tjene til identificering af [Klager] som den person, der er blevet politianmeldt, medmindre man i forvejen har særligt kendskab til, at [Klager] som den eneste er blevet afskediget fra Økonomi og Indenrigsministeriet sommeren 2018.”

Der er således ikke tale om en straffesag – end ikke en sigtelse mod en navngiven person – og det er derfor TV 2s opfattelse, at det ikke er en omtale, der efter de vejledende reglers punkt C.3, kræver at blive fulgt op af et referat af sagens afslutning.

TV 2 har bemærket, at artiklen ”Pia Kjærsgaard vil have undersøgt departementschef efter lækket optagelse” bragt den 30. maj 2018 på netavisen nyheder.tv2.dk, handlede om, at Pia Kjærsgaard ville have undersøgt en departementschef efter offentliggørelse af lydoptagelse fra et møde i Økonomi- og Indenrigsministeriet. TV 2 har i den forbindelse anført, at der – i hvert fald på dette tidligere tidspunkt – ikke var nogen, der nævnte noget om en mulig straffesag.

Det er TV 2s opfattelse, at Pressenævnets kendelse af 11. maj 2021 i sag 2020-80-0573 ikke skal forstås som en generel ændring af praksis for, hvornår der bør ske opdatering af omtalte straffesager, og at medier ikke i alle tilfælde, hvor det fortsat er uklart, om der er nogen, der vil blive sigtet eller overhovedet har begået noget strafbart, skal følge op på, om der måtte blive en rejst en sag eller ej – og da slet ikke i et tilfælde, hvor den eller de mulige gerningsmænd ikke er identificeret.

Hovedformålet med punkt C.3 er at sikre, at en mistanke mod en nærmere bestemt person ikke skal forblive hængende i luften. TV 2s artikel omtaler de objektive forhold, at der har været lækket oplysninger fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, og at politiet efterforskede disse forhold samtidig med, at TV 2 oplyser, at ”det ikke er indlysende, at der overhovedet er begået en lovovertrædelse i sagen”.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Jens Kruse Mikkelsen, Mads Sandemann, Lars Lindskov og Marlene Borst Hansen.

Klagefrist

En klage over TV 2s tilsidesættelse af god presseskik skal senest 12 uger efter offentliggørelsen indgives til mediet. Fristen for at klage til Pressenævnet over mediets afgørelse er 12 uger efter modtagelsen af afgørelsen, jf. medieansvarslovens § 34, stk. 3.

I en situation som den foreliggende, hvor klagen ikke vedrører et offentliggjort forhold, må klagefristen på 12 uger regnes fra det tidspunkt, hvor den handle måde, som klagen vedrører, har manifesteret sig.

Københavns Politi opgav den [Dag] november 2019 sigtelsen mod [Klager] for at have begået overtrædelse af straffelovens § 152 om brud på tavshedspligten. Sigtelsen vedrørende overtrædelse af straffelovens § 276 om tyveri blev opretholdt. Østre Landsret frifandt ved anke dom af [Dag] januar 2022 [Klager] for tyveri.

TV 2 blev informeret om påtaleopgivelsen og frifindelsen ved [Klager]s mail af 25. januar 2022, og TV 2 svarede [Klager] den 27. januar 2022. [Klager]s klage er modtaget i Pressenævnet den 27. januar 2022, hvilket er inden for fristen på 12 uger efter TV 2s svar den 27. januar 2022. Pressenævnet finder, at påtaleopgivelsen af [Dag] november 2019 for brud på

tavshedspligten har en nær sammenhæng med sigtelsen for tyveri, som Østre Landsret ved anke dom af [Dag] januar 2022 frifandt [Klager] for. Begge forhold udspringer således af samme politianmeldelse indgivet af Økonomi- og Indenrigsministeriet mod [Klager]. Pressenævnet finder derfor efter omstændighederne grundlag for at realitetsbehandle [Klager]s klage i sin helhed.

God presseskik

Retsreportage – noninformation

[Klager] har klaget over, at TV 2 har afvist hans anmodning om at bringe omtale af en påtaleopgivelse og en frifindelse.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at reglerne for retsreportagen også gælder sagernes forberedelse, herunder straffesagers behandling hos politi og anklagemyndighed. En omtale af en straffesag bør følges op med et referat af sagens afslutning, hvad enten denne finder sted i form af tiltalefrafald, frifindelse eller domfældelse, jf. punkt C.2 og C.3.

Pressenævnet bemærker, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at beslutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe det samlede indtryk giver et retvisende billede.

[Klager] har henvist til, at Københavns Politi den [Dag] november 2019 opgav sigtelsen mod ham for brud på tavshedspligten, og at Østre Landsret ved anke dom af [Dag] januar 2022 frifandt ham for tyveri.

Det er Pressenævnets opfattelse, at kravet om mediets referat af straffesagers afslutning også gælder i de tilfælde, hvor en politianmeldt, sigtet eller tiltalt er anonymiseret i retsreportagen.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] af Københavns Politi den [Dag] oktober 2018 blev sigtet for tyveri, jf. straffelovens § 276, samt for brud på tavshedspligten, jf. straffelovens § 152, efter også at være blevet bortvist fra Økonomi- og Indenrigsministeriet. TV 2 bragte herefter i juni 2019 en artikel, som omhandlede en unavngiven medarbejder i Økonomi- og Indenrigsministeriet og et læk af oplysninger til offentligheden, der har ført til politianmeldelse af den pågældende.

Nævnet lægger endvidere til grund, at Københavns Politi den [Dag] november 2019 opgav sigtelsen mod [Klager] for brud på tavshedspligten, og at sigtelsen for tyveri blev opretholdt. Nævnet lægger herudover til grund, at Østre Landsret ved anke dom af [Dag] januar 2022 frifandt [Klager] for tyveri.

TV 2 indsatte den 26. januar 2022 følgende note i begyndelsen af artiklen ”*Politiet efterforsker mulig læk af hemmelig klimaplan fra regeringen*” fremhævet med kursiv:

”Opdateret d. 26. januar 2022: Sagen førte efterfølgende til, at en person blev sigtet for brud på tavshedspligten. Sigtelsen blev sidenhen droppet af politiet.”

Pressenævnet finder, at TV 2 på tilstrækkelig vis har givet et opfølgende referat af sagens afslutning i forhold til politianmeldelsen for brud på tavshedspligten. Nævnet har lagt vægt på, at TV 2 har bragt en begrænset omtale af politianmeldelsen mod [Klager] for brud på tavshedspligten, og at opfølgningen er indsat i begyndelsen af artiklen, så læsere (ved at klikke ind på artiklen) kan blive gjort bekendt med sagens afslutning.

Nævnet finder endvidere, at TV 2s afvisning af at omtale frifindelsen af [Klager] for tyveri falder inden for redaktørens redigeringsret, idet TV 2 ikke var presseetisk forpligtet til at bringe omtale af frifindelsen af [Klager] for tyveri. Nævnet har lagt vægt på, at TV 2 i artiklen ikke har bragt oplysninger om eller har omtalt politianmeldelsen og den efterfølgende sigtelse for tyveri, da omtalen alene vedrørte forholdet om brud for tavshedspligten. Nævnet udtaler ikke kritik.